

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. Ο συγγραφέας του κειμένου υποστηρίζει ότι οι σύγχρονοι διδάσκοντες οφείλουν να αναθεωρήσουν τον παραδοσιακό ρόλο τους και να προσαρμοστούν στα νέα δεδομένα. Συγκεκριμένα, ο πολλαπλασιασμός των πηγών γνώσης καθιστά το σημερινό μαθητή δέκτη πληροφοριών επί παντός επιστητού και έχει τη δυνατότητα να αμφισβητεί και να διατυπώνει ελεύθερα τις θέσεις του. Αυτές, λοιπόν οι μεταβολές επηρεάζουν το εκπαιδευτικό έργο του διδάσκοντα που έχει χρέος να μην επιλέξει την εύκολη λύση της ρήξης με τους μαθητές, αλλά να προσπαθήσει να οικοδομήσει μια σχέση εμπιστοσύνης μαζί τους.

B.1. Ο εκδημοκρατισμός των κοινωνιών, το πλήθος των πηγών της ενημέρωσης και η υπερτελειοποίηση τους, με αποκορύφωμα τη δορυφορική τηλεόραση, καθιστούν φθηνή κι εύκολη την πρόσβαση της πλειονότητας των ανθρώπων στην ενημέρωση. Οι λειτουργοί της ενημέρωσης υπερνικώντας το χρόνο και την απόσταση, αντιπαλεύοντας πλήθος εμποδίων, όπως αυταρχικά καθεστώτα, συμφέροντα, παραπληροφόρηση και προπαγάνδα, μεταδίδουν πλήθος πληροφοριών τις οποίες ο άνθρωπος θα αξιολογήσει και θα αξιοποιήσει ανάλογα με τη μόρφωση και τα ενδιαφέροντα του. Η αξιοποίηση όμως των δυνατοτήτων της πληροφόρησης προϋποθέτει δημοκρατία, σεβασμό του δικαιώματος στην ενημέρωση και παιδεία από την πλευρά των πολιτών

B.2 Τα δομικά μέρη της παραγράφου είναι:

Θεματική πρόταση: <<Αξιοπρόσεχτη η παρατήρηση...δική μας εποχή>>.

Λεπτομέρειες: <<Γιατί σήμερα...ρέουν μέσα στο σπίτι>>.

Πρόταση κατακλείδα: << Μπορεί, λοιπόν, ο μαθητής...κάθε λογής «τεχνικής»>>.

Η παράγραφος αναπτύσσεται με συνδυασμό μεθόδων:

A) Αιτιολόγηση: «Γιατί σήμερα και τα παιδιά»

B) Σύγκριση – αντίθεση: «Παλαιότερα ο μαθητής περίμενε...από το δάσκαλό του»

Γ) Παράδειγμα: ... (η εφημερίδα, το περιοδικό, ραδιόφωνο, τηλεόραση)

(..ιστορικές, γεωγραφικές, βιολογικές...)

B.3. Η συλλογιστική πορεία είναι παραγωγική, καθώς από το γενικό καταλήγει (με λογική αναγκαιότητα) στο ειδικό και οδηγεί σε βέβαιο και ασφαλές συμπέρασμα.

Οι προκείμενες οδηγούν με λογική αναγκαιότητα στο συμπέρασμα και ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα. Άρα, ο συλλογισμός είναι αληθής και αφού το επιχείρημα είναι έγκυρο και αληθές, αποδεικνύεται η ορθότητά του.

B.4.α

i. Αναφορική λειτουργία

ii. ποιητική λειτουργία

iii. ποιητική λειτουργία

iv. ποιητική λειτουργία

B.4.β.

Παντογνώστης: πας + γνώστης < γινώσκω

Επίγνωση

Αποκλειστικά: από + κλείω

Κλεισούρα

Εκπληκτικό: εκ + πλήττω

Πλήξη

Γ) Ενδεικτική σχεδιαγραμματική ανάπτυξη

Σύγχρονοι καιροί και Εκπαίδευση

Ιδέα προλόγου: Για κάθε προοδευτική κοινωνία το πλέον προσοδοφόρο κεφάλαιο αποτελεί η εκπαίδευση. Αυτό σημαίνει πως ένα εκπαιδευτικό σύστημα πρέπει να υπηρετεί προδιαγεγραμμένους

σκοπούς. Είναι τα θεμέλια πάνω στα οποία οικοδομείται. Ανάλογα με τους σκοπούς που επιδιώκονται, το εκπαιδευτικό σύστημα οφείλει να πληροί και τις απαραίτητες προϋποθέσεις, τα μέσα με τα οποία αυτοί θα γίνουν εφικτοί. Είναι γνωστό πως οι σκοποί της εκπαίδευσης ποικίλλουν από εποχή σε εποχή και από κοινωνία σε κοινωνία. Αυτό οφείλεται στις αναμφισβήτητες ιδιαιτερότητες που υπάρχουν.

Μεταβατική παράγραφος(Τα χαρακτηριστικά της σύγχρονης εποχής)

- Εκπληκτική πρόοδος της επιστήμης και τεχνολογίας
- Τελειοποίηση των μέσων μαζικής επικοινωνίας
- Χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών, διαδικτύου
- Παγκοσμιοποίηση της οικονομίας
- Έντονες κοινωνικοπολιτικές ζυμώσεις
- Χρεοκοπία παραδοσιακών ιδεολογιών και θεσμών
- Σύγχυση και βαθιά κρίση των ηθικών αξιών
- Έλλειψη επικοινωνίας
- Ανεργία και ανταγωνισμός
- Καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων

Παρατήρηση

Είναι ανάγκη να αναφερθεί ότι το φαινόμενο μπορεί να θεωρηθεί και πρόβλημα στο βαθμό που οι πληροφορίες που φτάνουν στους νέους είναι αντιφατικές, αποτελέσματα παραπληροφόρησης και προπαγάνδας. Οι νέοι δεν έχουν κριτικό πνεύμα, αφού διανύουν την περίοδο της ενηλικίωσής τους και βρίσκονται στο κατώφλι της ωριμότητας, εκτίθενται σε τέτοια περιβάλλοντα χωρίς να είναι σε θέση να προσανατολιστούν, χωρίς να γνωρίζουν τη διάκριση μεταξύ αλήθειας και ψέματος.

Το σχολείο σήμερα οφείλει να προστατεύσει τους νέους από τους κινδύνους του πλήθους των πληροφοριών. Κατ' αυτό τον τρόπο μέχρι σήμερα και προς αυτή την κατεύθυνση :

- Προσφέρει στους νέους γνώσεις ποικίλου περιεχομένου
- Οξύνει την κριτική τους ικανότητα ιδιαίτερα με την προσφορά μαθημάτων που επιτρέπουν τη λογική επεξεργασία δεδομένων (μαθηματικά – λογική)
- Παρέχει γνώσεις ιδιαίτερα ιστορικού περιεχομένου που σχετίζονται με τον πολιτικό και ευρύτερα πολιτισμικό προσανατολισμό των νέων
- Συμβάλλει στην αισθητική τους καλλιέργεια
- Μέσω του δασκάλου δημιουργεί πρότυπα για τη σωστή διαχείριση των πληροφοριών
- Δημιουργεί κατάλληλες υποδομές οι οποίες επιτρέπουν την ευκολότερη πρόσβαση των μαθητών στις πηγές πληροφοριών (διαδίκτυο).

Ο στόχος είναι η καλύτερη δυνατή προσαρμογή των νέων στα νέα δεδομένα, ώστε αυτοί να ενταχθούν στην κοινωνία έχοντας γνώση και συνείδηση των αλλαγών και των απαιτήσεων που αυτή δημιουργεί.

Ωστόσο, ο καταγιτισμός είναι τέτοιος, ώστε το σχολείο να χρειάζεται περισσότερη ενίσχυση προς αυτή την κατεύθυνση. Το σχολείο είναι ανάγκη περαιτέρω να ενισχύσει τα συστήματα πληροφορικής, ώστε να γίνει αμεσότερη η πρόσβαση των νέων στο διαδίκτυο το οποίο αποτελεί πηγή ποικίλων πληροφοριών.

Πιο συγκεκριμένα ο δάσκαλος :

- Είναι ανάγκη να χρησιμοποιεί τα μέσα, ώστε να εξοικειώνονται οι μαθητές με αυτά
- Να αξιολογεί τις πληροφορίες, να εξηγεί τη διαδικασία με την οποία τις συλλέγουμε
- Να αναδεικνύει στα παιδιά τις λανθασμένες πληροφορίες και να δείχνει στα παιδιά τις πηγές πληροφοριών, ώστε να κατανοούν την ανάγκη να πληροφορούνται παράλληλα από πολλές πηγές και έτσι να ενισχύεται ο πλουραλισμός τους
- Να αποτελεί πρότυπο ανθρώπου με ήθος, όταν παρέχει και δέχεται πληροφορίες
- Να διδάσκει το κάθε μάθημα με κριτικό πνεύμα, στηριζόμενος στις αρχές ενός γνήσιου και εποικοδομητικού διαλόγου

- Ιδιαίτερα στα γλωσσικά μαθήματα να ελέγχει τις πληροφορίες που δίνει και να βοηθάει τα παιδιά να τις αξιολογούν και να βρίσκουν τις αλλοιωμένες.

Το σχολείο προς αυτή την κατεύθυνση οφείλει να ενισχύει τη γλωσσομάθεια των παιδιών, ώστε αυτά να πληροφορούνται από πολλές πηγές και να αξιολογούν τις πληροφορίες που προέρχονται από διαφορετικές πηγές που χρησιμοποιούν γλώσσα διαφορετική από τη μητρική τους.

Εξάλλου και ο επαγγελματικός προσανατολισμός των νέων σχετίζεται με την ουσιαστική πληροφόρησή τους με τα επαγγέλματα προκειμένου ασκώντας αυτά οι νέοι να ενταχθούν λειτουργικά στην κοινωνία.

Είναι ευνόητο ότι το σχολείο βρίσκεται σε σχέση διαλεκτική με την κοινωνία και γι' αυτό είναι ανάγκη να οργανωθεί με τέτοιο τρόπο, ώστε να παρακολουθεί τις εξελίξεις και τις πληροφορίες που παράγει η ίδια η κοινωνία. Κατ' αυτό τον τρόπο χρειαζόμαστε ένα σχολείο το οποίο :

- Θα είναι **δημοκρατικό** που θα παρέχει εκπαίδευση για όλους τους μαθητές και με τέτοιες διδακτικές μεθόδους, ώστε να εδραιώνονται οι δημοκρατικές πεποιθήσεις
- Θα είναι **αντιαυταρχικό** και έτσι ο εκπαιδευτικός θα αποποιείται κάθε μορφή εξουσίας που μπορεί να ασκήσει πάνω στα παιδιά, δημιουργώντας έτσι ένα πνεύμα δημοκρατικής ισότητας και συλλογικής ευθύνης
- Θα είναι **δημιουργικό και κριτικό**, ώστε να επιτρέπει την ανάπτυξη κλίματος ελευθερίας, πρωτοβουλίας, ασφάλειας και άνεσης στη διακίνηση των ιδεών, εμπιστοσύνης στις δυνατότητες του μαθητή, σεβασμού της προσωπικότητάς του
- Θα είναι **σχολείο για τη ζωή** στο βαθμό που θα προσπαθεί για την επίτευξη της δια βίου παιδείας μέσα από σεμινάρια, επιμορφώσεις και μετεκπαιδεύσεις
- Θα είναι **ανοικτό στην κοινωνία και τη ζωή**. Το σχολείο είναι ανάγκη να είναι στενά συνδεδεμένο με την κοινότητα στην οποία ανήκει. Επίσης, είναι ανάγκη να στηρίζεται στην εποπτεία, στην αυτενέργεια, στις αισθήσεις και στο συναίσθημα, στην εμπειρία και στη βίωση.
- Θα είναι **ενεργητικό** στο βαθμό που θα διευρύνει και να εμβαθύνει τα ενδιαφέροντα του παιδιού με την αυτενέργεια και την ανάπτυξη πρωτοβουλίας
- Θα είναι **συζητητικό**, το οποίο θα στηρίζεται στο διάλογο μεταξύ μαθητών και διδασκόντων
- Θα είναι **συνεργατικό** που θα επιδιώκει τη διαμόρφωση πνεύματος συνεργασίας μεταξύ διδασκόντων και διδασκόμενων
- Θα είναι **σχολείο κοινωνικού μετασχηματισμού** στο βαθμό που θα διευρύνει την κοινωνικότητα του παιδιού μέσα από την καλλιέργεια πνεύματος ανεκτικότητας, αλληλεγγύης και αλληλοβοήθειας προς τους συνανθρώπους του.

Ιδέα επιλόγου

Συμπεραίνουμε, λοιπόν, πως το εκπαιδευτικό σύστημα υπολείπεται των εξελίξεων και των απαιτήσεων της εποχής μας. Χρειάζεται, λοιπόν, να μελετηθούν σε βάθος οι αδυναμίες της και να ληφθούν καινοτόμες αποφάσεις, να διατεθούν οι αναγκαίες δαπάνες και να την περιβάλουν με ενδιαφέρον όλοι οι άμεσα ενδιαφερόμενοι, Πολιτεία, εκπαιδευτικοί, γονείς και μαθητές.